

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Taner YILDIZ tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim. 06.04.2012


Prof. Dr. Yusuf HALAÇOĞLU
Kayseri Milletvekili

Eti Maden adı ile 1935 yılında kurulan ve 1998'de Eti Holding yapılanması ile özellikle bor ürünleri alanında faaliyet gösteren Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü, Kamu Kuruluşları arasında ihracatta 1.sırada yer alarak Ülkemiz ekonomisi için ne kadar önemli bir yere sahip olduğunu göstermiştir.

Türkiye dünya bor rezervlerinin yaklaşık %72'sini elinde bulundururken, Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü 2011 yılında 2 milyon ton bor ürünü satarak 831 milyon dolarlık ihracat yapmıştır. Dünya bor piyasası 1,5 milyar ABD Doları iken Türkiye'nin bu pazardaki payı 850 milyon dolarla yaklaşık %57'dir.

Bununla birlikte, 1985 yılında çıkarılan 3213 sayılı Maden Kanunu kapsamına alınan 2840 sayılı Kanun'un 2. Maddesi'nde "Bor tuzları, uranyum ve toryum madenlerinin aranması ve işletilmesi Devlet eliyle yapılır" denilmekte ise de Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nca hazırlanan ve son olarak 20 Mart 2012 tarihinde TBMM Başkanlığı'na gönderilen bir Kanun Tasarısı ile mevcut Kanun'un 2. maddesine eklenen fıkrada "Bu madenlerin üretilmesi ve zenginleştirilmesi, teknik, ticari ve ekonomik sebeplerle ürünün mülkiyeti ruhsat sahibinde kalmak üzere 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümleri çerçevesinde ihale edilmek suretiyle üçüncü şahıslara gördürülebilirler. Ancak üçüncü şahıslara gördürülecek işlerin ihale süresinin üç yıldan fazla olması durumunda komuya ilişkin talepler Yüksek Planlama Kurulu tarafından karara bağlanır" denilmektedir. Bu bilgiler ışığında;

- 1- Dünya bor talebinin %40'mı karşılayan ve 2010 yılında GSMH'ye 250 milyon TL katkı sağlayan adı geçen kurumun ana faaliyet alanı olan bir işten el çektilirmek istenmesinin sebebi nedir?
- 2- Bu Kanun Tasarısı hazırlanmadan önce gerekli ve yeterli fizibilite çalışması yapılmış mıdır? Yapıldı ise GSMH'ye yıllık 250 milyon TL'den ne kadar fazla katkı sağlayacağı hesaplanmıştır?
- 3- Yıllık 20-30 milyon dolarlık yatırımlarla Türkiye'nin adeta lokomotifi olan bu vazgeçilmez kaynakları değerlendiren kuruluştaki çalışan 1000'lerce personeli nasıl değerlendirmeyi düşünüyorsunuz?
- 4- Eti Maden'in tek rakibi olan Rio Tinto'nun bir kuruluşu olan US Borax'ın, üretim sıkıntısı içinde olduğu ve müşterilerinin taleplerini karşılayamadığı gerçeği var iken ve bu ülkemiz için bir avantaj teşkil ederken bor rezervleri ile kamu tekeli neden kırılmak istenmektedir?
- 5- Başbakan Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın 2005 yılında Avustralya'ya yaptığı seyahatin ve Dünya bor talebinin %30'unu karşılayan US Borax adlı şirketin uzantısı olan BHP-Billiton isimli firmanın yetkilileri ile yaptığı görüşmenin hazırlanan Tasarı ile ilgisi var mıdır?